

KURAN HITAP MI KİTAP MI

ENAM 7 AYETİ MEALİ VE GEREKÇELERİ

“Eğer biz (bunu değil de bundan başka) () herhangi bir yazıyı sayfalara yazılı halde sana ulaştırmış olsaydık, onlar da kendi ukdeleriyle () onun tashihini () yapmış olsalardı bile o bile isteye görmezden gelenler yine de “bu açık bir şekilde dalga geçmekten () başka bir şey değildir” (Enam 7)

(*); Vahyin geliş şekilleri hususunda temel alınan **bu ayet, geleneksel olsun veya olmasın ulemanın tamamı tarafından vahyin yazılı halde gelmediğine dair en temel delil olarak alınmıştır**. Vahyin bir kitap değil de bir hitap olarak resullere iletildiğini söyleyenler bu ayete, görüşlerine uygun olarak şu şekilde mana vermişlerdir.

M. İslamoğlu Meali/ “Eğer sana yazılı bir metin indirseydik ve ona elleriyle dokunmuş olsalardı dahi, inkârda direnenler ısrarla derlerdi ki: “Bu apaçık bir sihirden başka bir şey değildir!”

Bu anlayışa göre ayette **“eğer sana yazılı bir metin indirseydik” denmiş ve bu sözün fahval hitabına “ama yazılı metin indirmedik” anlayışı yerleştirilerek, vahyin bir “hitap” olduğu sonucuna gelinmiştir**. Bu anlayışa göre vahiylerin resullere, resullerin de insanlara ulaştırması şu şekilde olmuştur.

Resullere vahyi iletmekle görevli melek (!) olan Cebrail Yüce Allah’tan aldığı vahiyleri ya bir hitap şeklinde doğrudan resullere hitap ederek ya da sözcüklere dökülmemiş anlam olarak resullerin kalplerine ilka etmiştir. İlahi buyrukları bu şekilde alan resul ise ya kalbine ilka edilen anlamları kendisi sözcüklere dönüştürmüş ya da zaten hitap olan sözü emrindeki vahiy katiplerine yazdırmıştır.

Vahyin kaynağından insanlığa ulaşma biçimlerinin bu yollarla olduğunu söyleyen ulema (!) işte ayette geçen

بِأَيْدِيهِمْ فَلَمَّسُوهُ قِرْطَاسٍ فِي كِتَابٍ عَلَيْنَا نَزَّلْنَا وَلَوْ

bu cümleye “Eğer sana yazılı bir metin indirseydik ve ona elleriyle dokunmuş olsalardı dahi” anlamını verdikten sonra vahyin yazıya geçirilmesinin onun resullere vahyedilmesinden sonra vahiy katipleri eliyle olduğunu söylemişlerdir ki; İslam dünyasında bunun aksini söyleyen yoktur.

Aslında vahyin sözlü ya da manen resullerin kalbine indiği ondan sonrada vahiy katipleri eliyle yazıya döküldüğü fikri rivayetlerin etkisiyle oluşan peşin bir kabulden başka bir şey değildir.

Çünkü Kur’an’ın birçok yerinde vahyin “hitap” değil, kitap olduğu, resullere verilen şeylerin manalar değil kitap olduğu vurgulanmıştır.

Dahası Kur’an’ın hiçbir yerinde resullere verilen şeyin hitap olduğuna dair tek bir ayet dahi bulunmamaktadır.

Bkz; 2/53, 89, 101, 129, 151, 159, 174, 176, 213, 231 – 3/3, 7, 23, 48, 78, 79, 81, 164, 184. **Sadece iki suredeki bu kadar ayet bile Yüce Allah’ın vahyinin resullere kitap olarak ulaştığının yeterli delilidir.**

Hiçbir şekilde bu ayet resullere verilen vahyin kitap olmadığına dair delil olamaz.

Kaldı ki zaten ayette geçen كِتَابًا kelimesi marife değil nekiradır. Yani kast olunan şey resullere verilen ve Kur’an’da daima كِ تَاب şeklinde geçen şey değil, bunun dışındaki başka bir şeydir. İşte bundan dolayı meale parantez içi (bunu değil de bundan başka) açıklaması eklenmiştir.

(**) بِأَيْدِيهِمْ; Meal ve tefsirlerin tamamında kelimeye “elleriyle” şeklinde verilen mana, az önce belirttiğimiz peşin kabul neticesindedir.

Eyd kelimesi fiziki olarak “el” manasına gelmekle beraber kast edilen mana daha çok “güç, kuvvet, kudret” gibi manalara gelmektedir. Nitekim Türkçede bile “el” kelimesi “ukde, güç, kuvvet” gibi manalarda kullanılmaktadır. “Elimden gelir, bu işe el at, bu meseleyi ele alacağım” gibi kullanımların hepsi bu manalardadır.

(*) فَلَمَسُوهُ; Dokunmak, el sürmek, elle temas etmek manalarına gelen bu kelimesinin manalarından biri de “tashih etmek, kontrol etmek” şeklindedir. Esasen gözün gördüğü bir şeye elle dokunmanın amacı da onu doğrulamak içindir.

(**) سِحْر; Elimizdeki Mushaflarda kelime “sin + ha + ra” kök harflerinden oluşmaktadır. Yaptığımız çalışmalardan vardığımız sonuca göre bu kelimenin kök harfleri ر خ س şeklindedir. <